

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Casus prohibiti & co[n]cessi tempore generalis interdicti ecclesiastici. c.
84

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

stiam habeat paratam: vt quando quis infirmatus fuerit, statim eum communicet: ne sine communione moriatur.

De penitentia male seruantis sacramentum. Cap. 81.

Et concil. Aurelian. c. 6. Qui negligentiam erga sacrificiū fecerit, vt a vermibus consumptū ad pibilyū deuenit, tres quadragesimas in pane et aqua peniteat. Si integer inuentus fuerit in eo vermis, comburatur: et cinis sub altari condatur: et qui neglexerint, quaternis diebus suam negligentiam soluant. Si cum amissione saporis decoloratur sacrificiū. 20. dies expleantur ieiunio. Conglutinatū vero, septem dies qui in causa sit peniteat. **Ex concil. Remen. c. 3.** Corporale, super quod sacra oblatio immolatur, ex mundissimo et purissimo linteo fit: nec in eo alterius generis materia preciosior aut vilior misceatur, et nunquam super altare remaneat, nisi in tpe missę: sed aut in sacramentorum libro ponatur, aut cum calice et patena in mundissimo loco recondatur. Et quando abluatur a sacerdote, diacono: vel subdiacono: primo in ecclesia, in loco et vase ad hoc preparato abluatur: eo quod ex dominico corpore et sanguine infectum sit. Post hec a lauandario nitide lotio paretur.

Casus prohibiti et concessi tempore generalis interdicti ecclesiastici.

Isti autem sunt casus concessi, et prohibiti tpe generalis interdicti sicut in dñm Jo. Andr. de Calder. Bononiensem famosissimū vtriusque iuris doct. **Primo** offerri potest baptismus, cum officio cathecumenorum. **Item** confirmatio potest offerri, et chrisma offerri. **Item** penitentia imponi potest, et absolui: remanentibus alijs circumstantijs. **Item** infirmis potest dari corpus Christi in presentia affantiū. **Item** corpus Christi potest portari cum lumine, et campana pulsari. **Item** pulsari potest campana pro predicatione, et predicari. **Item** non debet pulsari aliqua campanula pro diuino officio ad congregationem clericorum. **Item** non debet pulsari aliqua campana, vel campanula pro funere. **Item** laici possunt pulsare campanam ad ostendendum tempus horarum, sicut tertiam, et nonam etc. **Item** potest pulsari ad Ave maria. **Item** famuli sacerdotum in ecclesia non collegiata possunt admitti ad diuina, non autem collegiata.

Item sacerdos potest mutare famulum et alium recipere, **Q** 2 vel

Que possunt fieri tempore interdicti
vel et si ille moreretur: dum tamen ille electus sic, non esset in alia ecclesia collegiatus vel intitulatus. ¶ Item archipresbyteri rurales, quia perficiunt baptismum, possunt accipere presbyteros rurales. ¶ Item laici admitti possunt ad crucem adorandam in paraseue. ¶ Item extrema unctio non potest dari nec laicis, nec clericis. ¶ Item commendatio animarum fieri potest tam laicis quam clericis. ¶ Item potest fieri officium circa sepulturam clericorum sed non laicorum, voce submissa, sine cantu exclusis secularibus, non pulsatis campanis presente corpore. ¶ Item clerici qui sunt interdicti non possunt celebrare, nec laici divina audire in ecclesia extra civitatem, nec in civitate interdicta, nec et peregrini existentes. ¶ Item mulieribus pregnantibus, ubi timetur de morte, potest dari corpus Christi. ¶ Item ecclesie possunt consecrari et reconciliari, et altaria, stantia, et viatica, et paramenta, et vasa sancta, et oratoria consecrari, sed tamen secrete. ¶ Item in quatuor festis privilegiatis, scilicet Natalis Domini Pasche, ac Pentecostes, et Assumptionis Virginis, et alia, de sen. ex. can. non potest fieri officium circa funus publice, nec clericis, nec laicis, nec debent laici in cimiteriis sepeliri. ¶ Item in predictis quatuor festis potest alia missa privata cantari, quam missa de festo: dummodo missa de festo non omitatur. ¶ Item in predictis quatuor festis clerici beneficiati non possunt in alia ecclesia officiare, si autem non habent ecclesias, possunt tamen in collegiata celebrare. ¶ Item in predictis quatuor festis, sequens completorium cantari non potest. ¶ Item clerici diversarum ecclesiarum in civitate interdicta non possunt extra ecclesiam dicere simul officium: extra civitatem tamen possunt: dummodo ipsi clerici non sint interdicti. ¶ Item clerici possunt dare substitutos, seu vicarios loco suo: si ex hoc habent privilegium, vel ab homine, vel a iure dummodo non sint officii alibi, si autem alias, non possunt. ¶ Item moniales, seu sorores per episcopum approbate et confirmate, non habentes proprium sacerdotem determinatum possunt alium precio conducere, qui eis missam celebret, ipsis presentibus: dummodo non sint interdicte, nec sacerdos aliam habeat ecclesiam: et talis potest eis sacra conferre per totum annum. ¶ Item laici interdicti non possunt extra civitatem concitare, nec audire divina: si autem non sunt interdicti, et exspe-

et speciali privilegio ad divina admittatur, non possunt in quatuor diebus privilegiatis communicare: nec etiam clerici interdicti possunt communicare: si autem non sunt interdicti, possunt. **I**tem panis, et fructus oliuæ, et huiusmodi possunt secrete benedici, et dari clericis, et laicis: in festis vero privilegiatis possunt publice benedici, et dari. **I**tem benedictio sponsorum potest fieri in die aliquo privilegiatorum in alijs autem non. **I**tem non potest fieri aliquod officium mulieribus post partum, nisi in diebus privilegiatis. **I**tem fieri potest benedictio mensis presentibus secularibus: cum non sit de bonis canonicis, nec competat ratione alicuius ordinis: potest enim laicus hoc facere.

Finit quartus tractatus libri Sacerdotalis de Sacramento Eucharistiæ.

Incipit quintus tractatus primæ partis libri Sacerdotalis, De sacramento extreme unctionis, et annexis, et consequentibus. De materia, forma, ministro, effectu sacramenti extreme unctionis, et quibus corporis partibus dari debeat, et an debeat iterari. Cap. 1.

Extrême unctionis sacramentus debet dari laborantibus in extremis. Et istud sacramentum inducit mundationem a peccatis. Circa quod plura aduertenda sunt, videlicet,
 Materia, Minister,
 Forma, Effectus,
 Quibus dari debeat,
 Quibus corporis partibus, Et an possit reiterari.

Materia sacramenti extreme unctionis, que sit. Cap. 2.

Materia huius sacri est oleum oliuarum, et non aliud oleum, ab episcopo prius sanctificatum, et benedictum: Quod sacramentum Christus instituit quasi apostolos ad predicandum missos docuit oleo ungeri infirmos. **M**arc. 6. Et beatus Jacobus in canonica sua. 5. c. dicit: Infirmatur quis in vobis, inducat presbyteros ecclesie: et orent super eum, ungentes eum oleo sancto: **E**t